

~ HAFIDH IBËN AHMED EL HAKEMI ~

ÇELËSI I TOKËS SË PAQES
me Vërtetimin e 2 Dëshmime të Islamit
**LA ILAHE IL-LALLAH
MUHAMEDUN RASUL-ULLAH**

Korani dhe Suneti me kuptimin e Selefëve të kaljës (Ummat)

Selef.org

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hyrje

E gjithë lavdia i takon Atij që përhapri përmbi krijesat e tij flamujt e Teuhidit; dhe i uli poshtë flamujt e njerëzve të Shirkut dhe poshtërimin; dhe theu me kulmin e Fuqisë së Tij çdo tiran kryeneç; dhe përkrahu me ndihmën dhe mbështetjen e Tij çdokënd që e veçoi Atë me Teuhid; dhe i vaditi zemrat e tyre me shiun e begatshëm të Kur'anit dhe vesën e Sunetit, fryt i të cilave ishte besimi i pastër dhe fjala e drejtë, Ai i cili jep dhe privon, rrëzon dhe ngre lartë, lidh dhe këput, e Tij është urtësia absolute dhe argumenti i pakundërshtueshëm.

وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

“E Zoti yt nuk është i padrejtë ndaj robërve të Tij.”¹

Atë e lavdëroj - të Përsosurin nga çdo e metë - dhe e falenderoj; pendohem tek Ai dhe kërkoj falje prej Tij; kërkoj prej Tij kënaqësinë e shikimit të Fytyrës së Tij, Ditën kur Ai do të shfaqet para robërve të Tij besimtarë. Dëshmoj se nuk ka të adhuruar me të drejtë përpos Allahut të Vetëm, i Cili nuk ka shokë e as ortakë, Llogaritësi, Filluesi, Ai që bën ç'ka të dojë. I Lartësuar është Ai nga të paturit ortak në Sundimin e Tij apo zëvendës apo partner, apo fëmijë, apo baba, apo ndonjë të barabartë apo të ngjashëm; dhe dëshmoj se zotëria jonë dhe pejgamberi jonë, Muhamedi, është rob dhe i Dërguari i Tij, zotëria i njerëzimit dhe vula e gjithë të Dërguarve, më fisniku nga të gjithë robërit, lavdërimet dhe bekimet e Allahut qofshin mbi të, si dhe mbi Familjen e tij dhe mbi Shokët e tij, ata të cilët i zhveshën shpatat e të vërtetës për të shpartalluar çdo të pavërtetë dhe për të shtypur çdo mohues arrogant.

E më tej:

U këshilloj ju o robërit e Allahut dhe veten time me frikën ndaj Allahut, andaj kijeni frikë Allahun o robërit e Allahut, Allahu ju mëshiroftë, dhe dijeni se ju nuk u krijuat pa qëllim, dhe nuk do të liheni të endeni kotazi, por, pasha Allahun, Ai ju krijoi për një Çështje madhështore dhe një Fjalë të rëndë, të cilën e sqaroi në Shpalljen e Tij të Qartë.

¹ Fussilet, 46.

Dhe Ai është i Urti në krijimin dhe Sheriatin e Tij, Ai që thotë përherë të vërtetën. e kush është më i vërteti në të folur e më i shkoqitur në argument se Allahu?

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٧﴾

“Dhe Unë nuk i krijova Xhindët dhe Njerëzit përveçse që ata të më adhurojnë Mua të vetëm. Unë s’dua nga ata furnizim dhe as nuk dua të më ushqejnë.”²

Pra, na ka lajmëruar i Lartësuar se Ai na ka krijuar veçse për ta adhuruar Atë dhe ibadeti është: **“Emër që përfshin gjithçka që Allahu do dhe kënaqet, prej fjalëve dhe veprave të dukshme dhe të padukshme.”** Baza dhe themeli i ibadetit pa të cilin ai s’mund të qëndrojë, është Teuhidi, me të cilin Allahu dërgoi të Dërguarit dhe me të zbriti Librat e Shenjtë; dhe për hir të Teuhidit u urdhërua Xhihadi dhe ai u bë obligim për secilin individ; dhe për shkak të tij u krijua Dynjaja me Ahiretin, Xheneti me Xhehenemin. Dhe e gjithë kjo u përmblodh në disa fjalë të lehta në shqiptim, por të gjera në kuptim dhe me peshë mjaft të madhe, dhe ajo është “La ilahe il-lAllah”, fjala e Dëshmisë dhe Çelësi i Tokës së Lumturisë. Ajo

² Edh-Dharijat, 56-57.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Muhamed ‘Ali esh-Sheukani (*rahimehullah*) në shpjegimin e ajetit: **“Unë s’dua nga ata furnizim dhe as nuk dua të më ushqejnë.”** – “Kjo fjali përmban sqarim se i Përsosuri nga çdo e metë nuk ka nevojë për robërit e Tij, dhe se ai nuk kërkon nga ata asnjë dobi, ashtu siç kërkojnë padronët nga robërit e tyre, porse Ai është i Pasuri Absolut, Furnizuesi dhe Dhënësi. Është thënë gjithashtu se kuptimi i saj është: Unë s’dua nga ata që të furnizojnë ndokënd nga krijesat e Mia dhe as që të furnizojnë vetet e tyre, as që të ushqejnë ndokënd nga krijesat e Mia dhe as që të ushqejnë vetet e tyre. Porse Ai ia atribuoi Vetes së Tij dhënien e ushqimit, ngase krijesat janë të varura nga Allahu, dhe kush i jep ushqim krijesave të Allahut është sikur t’i ketë dhënë Atij, dhe kjo është tamam siç ka ardhur në thënien e tij (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*):

يقول الله: عبدي استطعمتك فلم تطعمني.

“Thotë Allahu: “O robi Im, Unë të kërkoja ushqim e t’i nuk më ushqeve.””

Domethënë: Ti nuk i ushqeve robërit e Mi.” Mbaroi fjala e Sheukanit.

[Fet`hul-Kadiir, el-Xhami’u bejne Fennij er-Rriuajeh ue ed-Dirajeh min ‘Ilmi et-Tefsijr, vëll.5, fq.122, bot. Daar Ibn Hazm]

është burimi dhe themeli i Fesë, është çështja kryesore e saj, është trangu i degëve të saj dhe shtylla thelbësore e strukturës së saj, kurse pjesa tjetër e shtyllave dhe obligimeve degëzohen dhe derivohen nga ajo, janë plotësuese të saj, si dhe janë të lidhura fort me kuptimin e saj dhe kërkesat e saj. Ajo është Lidhja më e Fuqishme, për të cilën Allahu i Lartësuar ka thënë:

فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ
فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

“Dhe kush mohon Tagutin³ dhe beson Allahun, s’ka dyshim se ai është kapur me Lidhjen më të Fuqishme e cila nuk këputet kurrë.”⁴

Dhe ajo është premtimi që ka përmendur Allahu i Lartësuar në Thënien e Tij:

لَا يَمْلِكُونَ الشَّفْعَةَ إِلَّا مَنِ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا ﴿٢٥٧﴾

“Askush nuk do të mund të ndërmjetësojë, përveç atij që ka marrë lejen dhe premtimin e të Gjithëmëshirëshmit.”⁵

Dhe ajo është e Mira të cilën e ka përmendur Allahu ‘Azze ue Xhel-le në Thënien e Tij:

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُمْ مِّنْ فَرْعٍ يَوْمَئِذٍ ءَامِنُونَ ﴿٢٥٨﴾

³ **Shënim i përkthyesit:** Ka thënë Shejkh Ibn ‘Uthejmini (rahimehullah) në Sherh Usul ith-Thelatheh (fq. 151): “Përkufizimi më i mirë që është thënë për fjalën Tagut nga aspekti terminologjik është ai që ka përmendur Ibnul-Kajjim rahimehullah se ai – d.m.th. Taguti – është: “Çdo gjë që me të cilën robi kalon kufirin e tij, me adhurim, me pasim dhe me bindje.” Dhe me adhurim, pasim dhe bindje kihet për qëllim njerëzit e prishur, kurse njerëzit e devotshëm nuk konsiderohen Tagutë, edhe nëqoftëse ata adhurohen, pasohen apo u binden të tjerët. Kështu që, bustet që adhurohen në vend të Allahut janë Tagutë; dhe poashtu dijetarët e këqinj që thërrasin në devijim, në kufër apo që thërrasin në bidat, apo në lejimin e asaj që ka ndaluar Allahu, apo në ndalimin e asaj që ka lejuar Allahu, edhe ata janë Tagutë...”

⁴ El-Bekareh, 256.

⁵ Merjem, 87.

“Kush vjen me të Mirën, ata do të kenë shpërblim më të mirë dhe do të jenë të sigurtë nga tmerri i asaj Dite.”⁶

Dhe ajo është Fjala e së Vërtetës të cilën e ka përmendur Allahu ‘Azze ue Xhel-le në Thënien e Tij:

إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

“Përveç atyre që dëshmuar për të Vërtetën dhe ata e dinë.”⁷

Dhe ajo është Fjala e Devotshmërisë, të cilën Allahu ‘Azze ue Xhel-le e ka përmendur në Thënien e Tij:

وَالْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا ۚ

“Dhe i bëri ata të vendosur te Fjala e Devotshmërisë. Dhe ata ishin më të denjë për të dhe më meritues.”⁸

⁶ En-Neml, 89.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Imam Begauij në shpjegimin e këtij ajeti: **“Kush vjen me të Mirën”** – me fjalën e Sinqeritetit, e ajo është shهادeti **La ilahe il-Allah**. Ka thënë Ebu Me’asher: “Ibrahimi betohej e s’bente përjashtim se e Mira është La ilahe il-Allah.” Dhe ka thënë Katadeh: “Me Sinqeritetin.” Dhe është thënë: “Ajo është çdo formë e bindjes (Ta’ah).” **“...ata do të kenë shpërblim më të mirë...”** – Ka thënë Ibn ‘Abbasi: “Nëpërmjet saj vjen e mira tek ai.” Domethënë, nga ajo e Mirë ai do të ketë mirësi Ditën e Kijametit, dhe ai është shpërblimi dhe siguria nga Dënimi. Ndërsa, që ai të ketë diçka më të mirë se Imani, atëherë jo, ngase s’ka gjë më të mirë sesa thënia e tij **La ilahe il-Allah**. Dhe është thënë gjithashtu: Ai do të ketë mirësi nga ajo, domethënë Kënaqësinë e Allahut.” [Me’alimu et-Tenzijl – Tefsir el-Begauij, vëll.3, fq.420, bot. Daar et-Tajbeh]

⁷ E-Zukhruf, 86.

⁸ El-Fet`h, 26.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Shejkh ‘Abdur-Rahman Ibn Nasir es-Sa’dij (rahimehullah): **“Dhe i bëri ata të vendosur te Fjala e Devotshmërisë”** – ajo është **La ilahe il-Allah** dhe të drejtat e saj. I bëri ata të vendosur në përmbushjen e saj, dhe ata u kapën fort pas saj dhe e realizuan atë. **“Dhe ata ishin më të denjë për të”** – sesa të tjerët. **“dhe...”** ishin **“...më meritues.”** – ishin ata që e meritonin atë, pasi Allahu e dinte mirësinë që ishte në zemrat e tyre, prandaj Ai tha: **“Dhe Allahu është i Gjithëdijshtëm për çdo gjë.”** [Tejsiir el-Kerijm er-Rahman fij Tefsiiir Kelami el-Menan, fq.944, bot. Daar Ibnil-Xheuzij]

Dhe ajo është Shembulli më i Lartë, të cilin e ka përmendur Allahu i Lartësuar në Thënien e Tij:

وَلَهُوَ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٧﴾

“Atij i përket shembulli më i lartë në qiej dhe në Tokë. Dhe Ai është i Plotfuqishmi dhe i Urti.”⁹

Dhe ajo është më e Bukura, të cilën e ka përmendur Allahu ‘Azze ue Xhel-le në Thënien e Tij:

فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٦﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٧﴾ فَسَنِيَرُهُ لِّلْيُسْرَىٰ ﴿٨﴾

“Sa i përket atij që jep dhe i frikësohet Allahut dhe dëshmon për më të Bukurën, atëherë Ne do t’ia lehtësojmë atij rrugën e shpëtimit.”¹⁰

Dhe ajo është Fjala e Qëndrueshme, të cilën e ka përmendur Allahu ‘Azze ue Xhel-le:

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ ۚ

⁹ Er-Rrum, 27.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë el-Hafidh Ibn Kethir: “‘Atij i përket shembulli më i lartë në qiej dhe në Tokë.’ – Ka thënë Ibn ‘Abbasi: “Kjo është si Thënia e të Lartësuarit: “Asgjë nuk është si Ai” [esh-Shuura. 11] Dhe ka thënë Katadeh: “Shembulli i Tij është se me të vërtetë s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përpos Atij – **La ilahe il-la Huue** – dhe s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përveç Atij.” “Dhe Ai është i Plotfuqishmi” – Ai të Cilin askush nuk e mposhtë e nuk i kundërvihet dot, përkundrazi, Ai ka mposhtur gjithçka dhe ka nënshtruar gjithçka me Fuqinë dhe Sundimin e Tij. “...i Urti” – në Fjalët dhe Veprat e Tij, qoftë në Caktimin Sheriatik e qoftë në Caktimin Universal. Dhe ka ardhur në tefsirin e transmetuar nga Maliku, nga Muhamed Ibnul-Munkedir, për Thënien e të Lartësuarit, “Atij i përket shembulli më i lartë.” – se ka thënë: “Ai është **La ilahe il-lAllah.**” [‘Umdetu et-Tefsir ‘an el-Hafidh Ibn Kethir, e Shejkh Ahmed Shakir, vëll.2, fq.818, bot. Daar el-Ufaa’]

¹⁰ El-Lejl, 5-7.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Imam Begauij (rahimehullah): “‘...dhe dëshmon për më të Bukurën” – Ka thënë Ebu ‘Abdur-Rrahman dhe Dahaku: “Dhe dëshmon për **La ilahe il-lAllah.**” Dhe ai është transmetimi i ‘Atijes nga Ibn ‘Abbasi.” [Me’alimu et-Tenzijl – Tefsir el-Begauij, vëll.4, fq.627]

“Allahu i forcon besimtarët me Fjalë të Qëndrueshme në jetën e kësaj bote dhe në botën tjetër...”¹¹

Dhe për të Allahu do t’i pyesë të Dërguarit dhe popujt e tyre, për të cilën i Lartësuari thotë:

فَلَنَسْأَلَنَّ الَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَنَسْأَلَنَّ الْمُرْسَلِينَ ﴿١﴾

“Pa dyshim, Ne do të kërkojmë llogari prej popujve që u kemi çuar të dërguar, e patjetër që do t’i pyesim edhe të dërguarit.”¹²

Dhe do t’u thotë të Dërguarve: Si u përgjigjët? Dhe do t’u thotë popujve: “Po ju si iu përgjigjët të Dërguarve?”

Dhe në hadith ka ardhur:

”لو أن السماوات السبع و الأرضين السبع في كفة و لا إله إلا الله في كفة،
مالت بهن لا إله إلا الله.”

“Sikur të shtatë qiejt dhe të shtatë tokat të vendoseshin në njërën anë të peshores dhe La ilahe il-Allah të vendoset në anën tjetër, La ilahe il-Allah do të rëndonte më shumë se ato.”¹³

¹¹ Ibrahim, 27.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Imam Begauij (rahimehullah): “Thënia e të Lartësuarit, “Allahu i forcon besimtarët me Fjalë të Qëndrueshme”, është Fjala e Teuhidit, që është Fjala La ilahe il-Allah. “...në jetën e kësaj bote...” – domethënë përpara vdekjes. “...dhe në botën tjetër...” – domethënë në varr. Kjo është fjala e shumicës së dijetarëve të tefsirit. Dhe është thënë se, “...në jetën e kësaj bote...” – kur pyetesh në varr; “...dhe në botën tjetër...” – kur ringjalleh. Dhe e para është më e saktë.” [Me’alimu et-Tenzijl – Tefsijr el-Begauij, vëll.2, fq.558]

¹² El-A’raf, 6.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Sheukani (rahimehullah): “Ka përcjellë Ibn Ebij Hatim nga Muxhahid për këtë ajet se ka thënë: “Do t’i pyesim për Fjalën La ilahe il-Allah dhe do të pyesim Xhibrilin.” [Fet`hul-Kadij, vëll.2, fq.266]

¹³ **Shënim i përkthyesit:** Transmetuar nga Ibn Hibbani në Sahihun e tij (14/102, n.6218) dhe Hakimi në el-Mustedrak (1/528) dhe e ka saktësuar atë. Ka thënë Shejkh Salih Aali-Shejkh: “Domethënë, sikur qiejt dhe tokat të ishin objekte dhe të vendoseshin të gjitha bashkë në njërën anë të peshores, kurse La ilahe il-Allah të

Mirëpo ajo është e lidhur ngushtë me kushte të rënda, të cilat, për atë që Allahu e ka humbur, janë më të rënda sesa malet, janë më rraskapitëse sesa zinxhirët dhe prangat. Kurse për atë që Allahu i dha sukses, e udhëzoi, ia lehtësoi Rrugën e Shpëtimit dhe e bëri epshin e tij të ndjekë atë me të cilën erdhi i Dërguari dhe i Zgjedhuri i Tij, atëherë ajo është më e lehtë për të dhe më e embël sesa burimi me ujë të freskët e të kulluar.

Kushti i parë: *el-'Ilm* – **Dituria** rreth kuptimit dhe domethënies së saj. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

“Përveç atyre që dëshmuan për të Vërtetën dhe ata e dinë mirë.”¹⁴

Domethënë, ata dëshmojnë se s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përpos Allahut – **La ilahe il-Allah** – dhe ata e dinë me zemrat e tyre kuptimin e asaj që shqiptojnë me gjuhët e tyre. Dhe ka transmetuar Muslimi nga ‘Uthmani (*radij-Allahu Te’ala ‘anhu*) se ka thënë: Tha i Dërguari i Allahut (*sal-Allah ‘alejhi ue sel-lem*):

من مات و هو يعلم أنه لا إله إلا الله دخل الجنة .

“Kush vdes duke e ditur që s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përpos Allahut do të hyjë në Xhenet.”¹⁵

Pra, ai e kushtëzoi atë (hyrjen në Xhenet) me diturinë rreth kuptimit të saj, që është mohimi i ibadetit (adhurimit) nga çdo gjë tjetër përveç Allahut ‘Azze ue Xhel-

vendoset në anën tjetër të peshores, atëherë **La ilahe il-Allah** do të rëndojë më shumë se ato. Sepse **La ilahe il-Allah** është Fjala e Teuhidit, ajo ka peshë të rëndë në peshoren e atij që e thotë atë, ka vlerë të madhe për atë që e beson atë, dhe ka domethënie madhështore. Prandaj ai tha: **“La ilahe il-Allah do të rëndonte më shumë se ato.”** Dhe domethënia e kësaj është: se sikur të përfytyrohej që gjynahet e robit të arrinin peshën e shtatë qiejve dhe peshën e robërve dhe melaikëve që gjenden në to, dhe peshën e tokës, atëherë **La ilahe il-Allah** do të rëndonte më shumë sesa pesha e atyre gjynaheve...” [et-Temhijid li-Sherhi Kitabi et-Teuhid, el-ledhij huwe hakkull-llahi ‘ala el-‘Abijd, fq.35, bot. Daar el-Minhaxh]

¹⁴ Ez-Zukhruf, 86.

¹⁵ Sahih Muslim (n.26).

le dhe pohimi i tij vetëm për Allahun të paortak. Ndërsa kush e thotë atë përçart, ashtu siç flet i përgjumuri, pa e ditur kuptimin e saj, atëherë si mund të mohojë ai atë që duhet mohuar e të pohojë atë që duhet pohuar kur ai nuk di asgjë rreth asaj? Apo si mund të punojë ai sipas kërkesave të saj kur ai nuk i njeh ato?

I dyti: *elJekiin* – **Bindia** për kuptimin e saj qoftë haptazi e qoftë fshehurazi. Ajo mohon dhe hedh poshtë mëdyshjen dhe dyshimin. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ
فِي سَبِيلِ اللّٰهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصّٰدِقُونَ ﴿٥٠﴾

“Besimtarë të vërtetë janë vetëm ata që besojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij dhe pastaj nuk dyshojnë, por luftojnë në rrugën e Allahut me pasurinë dhe jetën e tyre. Këta janë besimtarë të singertë.”¹⁶

Pra, Ai ua kushtëzoi Imanin atyre me mospatjen e dyshimit, domethënë ata s’kanë asnjë mëdyshje. Kështu që, s’ka iman për atë që e thotë me dyshim dhe në mëdyshje, edhe nëqoftëse ai e përsërit atë shumë herë, edhe nëqoftëse e thotë atë duke bërë titur me zë të lartë, saqë e dëgjojnë të gjithë njerëzit.

Dhe është transmetuar në Sahihun e Muslimit nga Ebij Hurejrah (*radij-Allahu Te’ala ‘anhu*) se ka thënë: I Dërguari i Allahut (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*) ka thënë:

أشهد أن لا إله إلا الله و أني رسول الله، لا يلقي الله بهما عبد غير شاك فيهما
إلا دخل الجنة.

“Dëshmoj se s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përpos Allahut dhe unë jam i Dërguari i Allahut; nuk ka rob që e takon Allahun me këto të dyja (dëshmitë) duke mos patur kurrëfarë dyshimi në to, përveç se ai do të hyjë në Xhenet.”¹⁷

Gjithashtu, ai (Muslimi) ka transmetuar hadithin se i Dërguari i Allahut (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*) e dërgoi Ebu Hurejrën me nallanet e tij dhe i tha:

أذهب بنعلي هاتين، فمن لقيت وراء هذا الحائط يشهد أن لا إله إلا الله مستيقنا بها قلبه، فبشره بالجنة.

¹⁶ El-Huxhurat, 15.

¹⁷ Sahih Muslim (n.27).

“Shko me këto nallanet e mia dhe këdo që do takosh pas këtij muri që dëshmon se s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përpos Allahut dhe zemra e tij është e bindur për këtë, atëherë përgëzoje atë me Xhenet.”¹⁸

Pra, që thënësi i dëshmisë ta meritojë përgëzimin me hyrjen në Xhenet, ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) e kushtëzoi atë me mos-patjen e asnjë hije dyshimi dhe me bindjen e plotë të zemrës së tij në dëshminë **La ilahe il-Allah**. Dhe të dyja këto kanë të njëjtin kuptim: se mohimi i dyshimit nënkupton bindjen e palëkundur, dhe bindja e palëkundur nënkupton mohimin e dyshimit.

I treti: el-Kabul – Pranimi i saj. Dhe ky kusht hedh poshtë mospranimin e kërkesave të fjalës **La ilahe il-Allah**. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا

يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٥﴾

“Me të vërtetë ajetet Tona i besojnë vetëm ata të cilët, kur u përmenden, bien në sexhde, dhe të cilët e madhërojnë Zotin e tyre, e lavdërojnë, dhe ata nuk bëhen mendjemëdhenj.”¹⁹

Ajetet e përmendura këtu kanë për qëllim Kur'anin dhe pjesa më e madhe e tij flet për meritën e kësaj Fjale. “kur u përmenden” – domethënë kur këshillohen; “dhe ata nuk bëhen mendjemëdhenj.” – domethënë ata nuk bëhen mendjemëdhenj para besimit në Allah dhe bindjes ndaj Tij. Dhe ky është realiteti i të drejtës së Tij për t’u adhuruar i vetëm, realitet i cili mohon adhurimin për çdokënd tjetër pos Allahut me pjesën **La ilahe** – askush nuk meriton të adhurohet me të drejtë, dhe e pohon atë të drejtë për Allahut e Përsosur nga çdo e metë me pjesën **il-Allah** – përpos Allahut. Dhe nuk ka refuzim më të madh sesa mendjemadhësia. Prandaj Allahu i Lartësuar ka thënë për atë që meriton refuzuesi i asaj Fjale, pasiqë përmendi dënimin që u ka premtuar atyre:

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿١٦﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ

مَجْنُونٍ ﴿١٧﴾

¹⁸ Sahih Muslim (n.31).

¹⁹ Es-Sexhdeh, 15.

“Sepse, me të vërtetë kur atyre u thuhej “La ilahe il-lAllah - nuk ka të adhurar tjetër me të drejtë përpos Allahut” - ata tregoheshin mendjemëdhën timer dhe thoshin: “Vallë, a t’i braktisim hyjnitë tona për shkak të një poeti të çmendur?””²⁰

Pra, ata nuk i braktisën hyjnitë e tyre (idhujt që adhuronin) të cilat mohoeshin nga pjesa **La ilahe** – nuk ka të adhurar tjetër me të drejtë, dhe as nuk e pranuan pohimin e pjesës **il-lAllah** – përpos Allahut. Kështu që, Allahu i Lartësuar tha:

بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾

“Përkundrazi, ai (Muhamedi) ka sjellë të Vërtetën dhe ka pohuar atë që thonin të Dërguarit e mëparshëm.”²¹

Ka ardhur në Sahih nga Ebij Musa el-Esh’arij (radij-Allahu ‘anhu), nga Pejgamberi (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) i cili ka thënë:

مَثَلُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ مِنَ الْهُدَى وَالْعِلْمِ ۖ كَمَثَلِ الْغَيْثِ الْكَثِيرِ أَصَابَ أَرْضًا، فَكَانَ مِنْهَا نَقِيَّةٌ قَبِلَتْ الْمَاءَ، فَأَنْبَتَتِ الْكَلَّاءَ وَالْعُشْبَ الْكَثِيرَ، وَكَانَتْ مِنْهَا أَجَادِبُ أَمْسَكَتِ الْمَاءَ، فَنَفَعَ اللَّهُ بِهَا النَّاسَ، فَشَرَبُوا وَسَقَوْا وَزَرَعُوا، وَأَصَابَتْ مِنْهَا طَائِفَةٌ أُخْرَىٰ إِنَّمَا هِيَ قِيعَانٌ، لَا تُمْسِكُ مَاءً، وَلَا تُنْثِي كَلًّا. فَذَلِكَ مَثَلُ مَنْ فَقَّهَ فِي دِينِ اللَّهِ وَنَفَعَهُ مَا بَعَثَنِي اللَّهُ بِهِ، فَعَلِمَ وَعَلِمَ، وَمَثَلُ مَنْ لَمْ يَرْفَعْ بِذَلِكَ رَأْسًا، وَلَمْ يَقْبَلْ هُدَى اللَّهِ الَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ.

“Shembulli i udhëzimit dhe dijes me të cilën më dërgoi Allahut është si shiu i bollshëm që ra në një tokë, një pjesë e cila ishte pjellore dhe e pranoi ujin. Kështu, në të mbiu bar dhe kullota me bollëk. Një pjesë tjetër e tokës ishte e fortë dhe e mbajti ujin. Kështu, Allahu u dha dobi njerëzve me të; ata pinë për vetet e tyre, u dhanë kafshëve të tyre dhe vaditën të mbjellat. Shiu ra edhe në një pjesë tjetër të tokës e cila ishte ranishte që nuk e mban ujin dhe as nuk mbin në të bari. Dhe i tillë është shembulli i atij që e kuptoi Fenë e Allahut dhe përfitoi nga dija me të cilën më Dërgoi Allahu, mësoi për vete dhe u mësoi të tjerëve; dhe shembulli i atij i cili ia ktheu shpinën dhe nuk e pranoi Udhëzimin e Allahut me të cilin u dërgova unë.”²²

²⁰ Es-Saffat, 35-36.

²¹ Es-Saffat, 37.

²² Sahih el-Bukhari (n.79).

Shikoje këtë hadith dhe nxirr mësim prej tij, ngase ai është mësim për njerëzit e mençur. Vërtet, ti nëse do ta shikosh atë me vëmendje, do të shohësh se ai përmban dobi me të cilat mbushen vëllime të mëdha. Dhe domethënia e hadithit është se dy shembujt e parë janë për atë që e pranoi Udhëzimin e Allahut, baza e të cilit është kjo Fjalë (**La ilahe il-Allah**), ndonëse ata janë në dy gradë të ndryshme. Kurse shembulli i tretë është për atë që i kthen shpinën atij dhe nuk e pranon dhe nuk përfiton për veten e tij dhe as nuk përfitojnë të tjerët nga ai. Përkundrazi, ai është dëm i qartë për veten e tij dhe për të tjerët.

I katërti: *el-Inkijad* – **Nënshttrimi** ndaj kuptimit të saj, i cili heq mosveprimin me kërkesat e saj. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ

“Kush ia nënshton fytyrën Allahut, duke qenë punëmirë, ai është kapur për lidhjen më të sigurtë...”²³

“Kush ia nënshton fytyrën Allahut...” – nënshtrohet dhe pranon duke iu bindur Atij.

“...duke qenë punëmirë...” – domethënë, duke qenë me Teuhid, mu’uahid.

“ai është kapur për lidhjen më të sigurtë” – dmethënë, është kapur për Fjalën **La ilahe il-Allah**. Këtu përjashtohet ai i cili nuk ia nënshton fytyrën e tij Allahut dhe nuk është punëmirë, ngase ai nuk kapet për Fjalën **La ilahe il-Allah**. Dhe ky është kuptimi i Fjalës së Allahut që vjen më mbas:

وَمَنْ كَفَرَ فَلَا تَحْزَنْكَ كُفْرُهُ ۚ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ
نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾

“Sa u përket atyre që nuk besojnë, ti (o Muhamed) mos u brengos nga mohimi i tyre. Ata do të kthehen te Ne, e Ne do t’i njoftojmë për atë që kanë bërë. Me të vërtetë, Allahu di ç’ka në zemrat e njerëzve. Ne ata do t’i kënaqim përkohësisht (në këtë botë) e pastaj do t’i hedhim në dënimin e ashpër (në botën tjetër).”²⁴

²³ Lukman, 22.

²⁴ Lukman, 23-24.

Dhe tek Dyzetë Hadithet (e Neueuiut) transmetohet se i Dërguari i Allahut (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) ka thënë:

لا يؤمن أحدكم حتى يكون هواه تبعا لما جئت به.

“Nuk beson askush derisa epshi i tij të pasojë atë me të cilën kam ardhur unë.”²⁵

Pra, ai e bëri kusht në Iman nënshtrimin total ndaj asaj me të cilën erdhi ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem), dhe ua mohoi Imanin atyre që nuk nënshtrohen. Dhe është e ditur se ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) nuk ka thirrur në diçka tjetër përpara kësaj Fjale; dhe kush nuk i nënshtrohet kuptimit të saj, atëherë ai nuk i është nënshtruar asgjëje nga ajo me të cilën erdhi i Dërguari (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem).

I pesti: *el-Ikhlās* – **Singeriteti** në Adhurimin për Allahun ‘Azze ue Xhelle, i cili heq Shirkun dhe adhurimi nuk pranohet nëse është me Shirk. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ

“A nuk është për Allahun Feja e Singertë?”²⁶

Dhe ka thënë i Lartësuari:

²⁵ **Shënim i përkthyesit:** Ka thënë Shejkh Ahmed Ibn Jahja en-Nexhmij (rahimehullah): “Ka thënë el-Hafidh Ibn Haxher pasiqë përmendi këtë hadith në *el-Fet’h* (13/289): “E ka transmetuar atë el-Hasen Ibn Sufjan dhe njerëzit e tij (në zinxhir) janë *thikat* (të besueshëm).” Dhe tha: “E ka saktësuar en-Neueuij.” Dhe ky është miratim nga ana e tij për saktësimin e Neueuiut. Ndërsa Ibn Rexheb e ka shpallur *da’ijf* (të dobët) për shkak të Nu’ajm Ibn Hammad. Të njëjtën gjë ka bërë edhe el-Albani në komentin e tij tek hadithi n.15 në librin “*Kitabus-Sunneh*” të Ibn Ebij ‘Asim, dhe e shpalli të dobët për shkak të tij.” Shkëputur nga libri, “*Eudah el-Ishaarah fij er-Rrad ‘ala men Exhaze el-Memnuë min ez-Zijarah*”, fq.25.

²⁶ Ez-Zumer, 3.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Imam Begauij (rahimehullah) në shpjegimin e këtij ajeti: “A nuk është për Allahun Feja e Singertë? – Tha Katadeh: “Dëshmia **La ilahe il-lAllah.**” Dhe është thënë: Askush përpos Allahut nuk e meriton Fenë e Singertë. Dhe është thënë: Feja e pastër nga Shirku është (vetëm) për Allahun.” *Tefsir el-Begauij*, vëll.4/fq.5.

فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢٧﴾

“Andaj adhuroje Allahun me Fe të singertë vetëm për Të.”²⁷

Dhe ka thënë i Lartësuari:

قُلِ اللَّهُ أَعْبُدْ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿٢٨﴾

“Thuaj: Allahun e adhuroj me adhurim të singertë, të pastër vetëm për Të.”²⁸

Dhe ka thënë i Lartësuari:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ
وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ ﴿٢٩﴾

“E ata veçse u urdhëruan që ta adhurojnë Allahun me adhurim të singertë, të pastër vetëm për Të, Hunefa (në Islamit e Pastër Monoteist, Feja e Ibrahimit), si dhe të falin namazin dhe të japin Zekatin. E ajo është Feja e Drejtë.”²⁹

Dhe ka thënë i Lartësuari:

²⁷ Ez-Zumer, 2.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Sheukani (rahimehullah) në shpjegimin e këtij ajeti: Singëriteti është që robi me veprën e tij të synojë Fytyrën e Allahut të Përsosur nga çdo e metë. Kurse “Feja” është adhurimi dhe bindja, dhe kulmi i tyre është Teuhidi i Allahut dhe se ai nuk ka asnjë ortak apo partner.” *Fet`hul-Kadiir*, vëll.4/fq.590.

²⁸ Ez-Zumer, 14.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Sheukani (rahimehullah): “...me adhurim të pastër vetëm për Të.” – pra, ai është i singertë, i pastër për Allahun, i pa ndotur nga Shirku apo nga Rijaja (syfaqësia) apo çdo gjë tjetër.” *Fet`hul-Kadiir*, vëll.4/fq.599.

²⁹ El-Bejjineh, 5.

إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا
وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ۖ وَسَوْفَ يُؤْتِي اللَّهُ
الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾

“Me të vërtetë Munafikët do të jenë në shtresën më të ulët të Zjarrit dhe ti kurrësesi s’mund t’u gjesh atyre ndihmës. Me përjashtim të atyre që pendohen, përmirësohen dhe mbështeten fort tek Allahu dhe e bëjnë adhurimin e tyre të pastër për Allahun; ata do të jenë me Besimtarët. Dhe Allahu do t’u japë Besimtarëve shpërblim shumë të madh.”³⁰

Pra, Allahu i Lartësuar ua bëri sinqeritetin në adhurim kusht që ata të jenë me Besimtarët. Dhe kush e shfaq këtë në pamje të jashtme porse nuk është i sinqertë në brendësinë e tij, atëherë ai nuk është me Besimtarët. Përkundrazi, ai është me Munafikët, të cilët do të jenë në shtresën më të ulët të Zjarrit.

Dhe ka thënë i Dërguari i Allahut (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem):

من مات لا يشرك بالله شيئا دخل الجنة، و من مات يشرك بالله شيئا دخل النار.

“Kush vdes duke mos i shoqëruar Allahut asgjë në adhurim, do të hyjë në Xhenet. Dhe kush vdes duke i shoqëruar Allahut diçka në adhurim, do të hyjë në Zjarr.” E ka transmetuar Bukhari dhe Muslimi nga hadithi i Ibn Mes’udit, Xhabirit etj.

Dhe kur atij i tha Ebu Hurejra: “Cili do të jetë njeriu më i lumtur me Shefa’atin (ndërmjetësimin) tënd o i Dërguari i Allahu?” Ai tha:

من مقال لا إله إلا الله خالصا من قلبه.

“Ai që ka thënë sinqerisht me zemrën e tij La ilahe il-lAllah.”³¹

Dhe kjo nuk ka ndonjë interpretim dhe s’ka nevojë për shpjegim.

³⁰ En-Nisa`, 145-146.

³¹ Transmetuar nga Bukhari (n.99).

I gjashti: *es-Sidk* – **Vërtetësia**, e cila është e kundërta e gënjeshtërs. Dhe ky kusht e bën zemrën dhe gjuhën që të jenë në harmoni me njëra-tjetrën në Fjalën **La ilahe il-Allah**. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾

“O ju që besoni kijeni frikë Allahun dhe jini me Sadikinët (ata që thonë të vërtetën).”³²

Dhe ka thënë i Lartësuari duke nxjerrë në shesh atë që mbanin të fshehur në vetvete Munafikët dhe duke hequr perden me të cilën ata shfaqnin Islamin dhe nga përbrenda fshehnin Kufrin (mosbesimin):

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُم بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ تَخَذِعُونَ لَهُ
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا تَخَذِعُونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ
مَرَضًا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۖ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾

“Ka disa njerëz që thonë: “Besojmë në Allahun dhe në Ditën e Gjykimit!”, por në të vërtetë ata nuk besojnë. Ata përpiqen të mashtrojnë Allahun dhe

³² Et-Teubeh, 119.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Shejkh ‘Abdur-Rahman es-Seadij (*rahimehullah*) në shpjegimin e këtij ajeti: “O ju që besoni...” – në Allah dhe në urdhërat e Allahut duke patur Iman në Të, kryeni detyrën që ua ngarkon Imani, që është të paturit frikë Allahun duke mënjanuar ndalesat e Allahut dhe duke qëndruar larg tyre. “...dhe jini me Sadikinët (ata që thonë të vërtetën).” – në fjalët e tyre, në veprat e tyre dhe në çdo gjendje të tyre, fjalët e të cilëve janë të vërteta, veprat dhe gjendjet e të cilëve janë veçse të vërteta, të pastra nga dembelizmi dhe plogështia, të panjollojura nga qëllimet e këqija, të cilat përmbajnë sinqeritetin dhe qëllimet e mira, se me të vërtetë vërtetësia (*es-Sidk*) të shpie në bamirësi, dhe me të vërtetë bamirësia të shpie në Xhenet. Ka thënë i Lartësuari:

هَذَا يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ ۚ

“Kjo është Dita në të cilën Sadikinëve u sjell dobi Sidku (vërtetësia) i tyre.” [el-Ma`ideh, 119] – Shkëputur nga *Tejsiir el-Keriim er-Rahman fij Tefsiir Kelami el-Menaan*, fq.396.

besimtarët, por në të vërtetë mashtrojnë vetëm vetet e tyre, megjithëse nuk e ndiejnë. Në zemrat e tyre ka sëmundje të cilën Allahu ua shton akoma më shumë. Ata i pret një dënim i dhembshëm për shkak të hipokrizisë së tyre.”³³

Pra, Allahu ‘Azze ue Xhel-le i përgënjeshtroi ata për fjalën që thanë, “Besojmë në Allahun dhe në Ditën e Gjykimit!” me Fjalën e Tij, “...por në të vërtetë ata nuk besojnë...” e deri në fund të ajetit. Dhe kjo për arsye se Allahu Subhanehu ue Te’ala e dinte që në zemrat e tyre kishte sëmundje dhe se zemrat e tyre nuk përputheshin me atë që dilte nga gjuhët e tyre. Dhe ata janë Qafirat (mosbesimtarët) më të këqinj dhe vendbanimi i tyre do të jetë Shtresa e Fundit e Zjarrit. Vërtet, Allahu ‘Azze ue Xhel-le ka bërë të qartë në suren Teubeh shumë nga paturpësitë e tyre, duke thënë, “Dhe prej tyre...”, “Dhe prej tyre...”, gjithashtu në suren en-Nisa`, “Dhe kur të erdhën ty Munafikët...” etj. Dëshmon Allahu Subhanehu ue Te’ala se “...me të vërtetë ata janë gënjeshtarë.”

Dhe ka ardhur në hadithin e Mu’adh Ibn Xhebel (radij-Allahu ‘anhu), nga Pejgamberi (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem):

ما من أحد يشهد أن لا إله إلا الله و أن محمد رسول الله صدقا من قلبه،
ألا حرمه الله على النار.

“Çdokush që dëshmon me vërtetësi me zemrën e tij se nuk ka të adhuruar tjetër me të drejtë përpos Allahut dhe se Muhamedi është i Dërguari i Allahut, Allahu e ka bërë atë të ndaluar për Zjarrin.” Transmetuar nga Bukhari dhe Muslimi.

Dhe në hadithin e Beduinit që shkoi tek Pejgamberi (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) për ta pyetur rreth shtyllave të Islamit, nga të cilat më madhështorja është kjo Fjalë, kur atë e njoftoi Pejgamberi (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) për to, ai tha: “A kam ndonjë detyrë tjetër përveç tyre?” Ai tha:

لا، إلا أن تطوع.

“Jo, përveç nëse do të bësh vepra nafie (vullnetare).”

Ai (Beduini) tha: “Pasha Allahun, as nuk do të shtoj mbi to e as nuk do të pakësoj.”

Atëherë tha i Dërguari i Allahut (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem):

³³ El-Bekareh, 8-10.

أَفْلَحَ إِنْ صَدَقَ.

“Ka shpëtuar nëse ka thënë të vërtetën.”³⁴

Pra, ai e kushtëzoi shpëtimin e tij me vërtetësinë e tij. Kështu që, këtu përjashtohet gënjeshtari munafik (hipokrit), sepse për të s’do të ketë kurrë shpëtim, përkundrazi, ata do të kenë rrënim dhe shkatërrim, Allahu na ruajt nga ajo gjë.

I shtati: *el-Mehabbeh* – **Dashuria**, që Allahu dhe i Dërguari i Tij të jenë më të dashur tek njeriu se kushdo tjetër dhe që të dojë për hir të Allahut dhe të urrejë për hir të Allahut, të miqësojë për hir të Allahut dhe të armiqësojë për hir të Allahut.

Ka thënë Allahu i Lartësuar:

وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

“Por ata që besojnë e duan Allahun shumë më tepër (se ç’i duan idhujtarët idhujt e tyre).”³⁵

Dhe ka thënë i Lartësuari:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ ۖ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ۖ أَذِلَّةٌ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ

“O besimtarë! Nëse ndokush prej jush braktis besimin e vet, dijeni se Allahu do të sjellë njerëz, që i do dhe ata e duan Atë; të përulur me besimtarët dhe të ashpër me femohuesit...”³⁶

Dhe ka thënë i Lartësuari:

³⁴ Transmetuar nga Bukhari (n.46) dhe Muslimi (n.11).

³⁵ El-Bekareh, 165.

³⁶ El-Ma`ideh, 54.

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا
 آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ

“Nuk gjen njerëz, që besojnë në Allahun dhe në Ditën e Fundit, që të ushqejnë dashuri ndaj atyre, të cilët kundërshtojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij, edhe në qofshin ata etërit e tyre ose bijtë e tyre, ose vëllezërit e tyre, ose farefisi i tyre.”³⁷

Pra, Allahu i përshkroi robërit e Tij besimtarë se ata kanë dashuri shumë herë më të madhe për Të, se ata e duan Atë dhe Ai i do ata, se ata nuk kanë dashuri për atë që kundërshton Allahun dhe të Dërguarin e Tij, edhe në qoftë ai prej njerëzve më të afërt. Nga kjo del se askush nuk ka dashuri për ata që kundërshtojnë Allahun dhe të Dërguarin e Tij përveç se ai që është i akuzuar (i prishur) në fenë e tij, madje ai është prej Mulhidinëve (ateistëve), sikurse ka thënë i Lartësuar:

وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَاِنَّهُ مِنْهُمْ ۖ اِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥١﴾

“Kush nga ju i bën ata miq, është me ata. Vërtet, Allahu nuk i udhëzon në rrugë të drejtë zullumqarët.”³⁸

Dhe ka ardhur në Sahih nga Enesi (radij-Allahu ‘anhu), nga Pejgamberi (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem), i cili ka thënë:

ثَلَاثٌ مَنْ كُنَ فِيهِ وَجَدَ بِهِنَ حُلَاوَةَ الْإِيمَانِ،
 أَنْ يَكُونَ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، وَأَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ،
 وَأَنْ يَكْرَهُ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقَذَّفَ فِي النَّارِ.

“Kush i ka këto tri cilësi e ka gjetur ëmbëlsinë e Imanit:

- (1) që Allahut dhe i Dërguari i Tij të jenë më të dashur për të se çdokush tjetër;
- (2) që ta donjë një njeri veçse për hir të Allahut;
- (3) dhe të urrejë të kthehet në kufër (mosbesim) ashtu siç urren të hidhet në Zjarr.”³⁹

³⁷ El-Muxhadileh, 22.

³⁸ El-Ma`ideh, 51.

³⁹ Transmetuar nga Bukhari (n.16) dhe Muslimi (n.43).

Ka ardhur gjithashtu në Sahih nga Enesi (*radij-Allahut 'anhu*) i cili ka thënë: Tha i Dërguari i Allahut (*sal-lAllahu 'alejhi ue sellem*):

لا يؤمن أحدكم حتى أكون أحب إليه من ولده و والده و الناس أجمعين.

“Askush nuk ka besuar derisa unë të jem më i dashur për të sesa biri i tij, babai i tij dhe krejt njerëzit.”⁴⁰

Pastaj, dije se nuk është besimtar ai që dëshmon se s’ka të adhuruar tjetër me të drejtë përveç Allahut, derisa ai të dëshmojë se Muhamedi është i Dërguari i Allahut (*sal-lAllahu 'alejhi ue sellem*) dhe t’u përmbahet të gjitha kushteve të cilat i përmendëm më parë me argumentet e tyre nga Kur’ani dhe Suneti, të cilat ndërliken me njëra-tjetrën tek këto dy dëshmi dhe tek kushtet e përmendura, qoftë në shkrim e qoftë në kuptim.

Dhe kuptimi i dëshmisë **Muhameden Rasulullah** – Muhamedi është i Dërguari i Allahut (*sal-lAllahu 'alejhi ue sellem*), është që të pohosh gjithçka që na ka njoftuar ai nga Zoti i tij ‘Azze ue Xhel-le, qofshin ato lajme rreth të shkuarës apo lajme rreth të ardhmes, të pohosh atë që ai e ka bërë hallall dhe atë që e ka bërë haram, të pohosh me pohim absolut, me bindje të sinqertë, pa patur asnjë pikë dyshimi e asnjë iluzion, duke vënë në zbatim dhe duke iu nënshtruar ligjeve të Sheriatit të cilat na i urdhëroi ai, të përmbahemi dhe të qëndrojmë larg harrameve dhe gjynaheve, të ndjekim Sheriatin e tij, të kapemi fort mbas Sunetit të tij si nga ana e jashtme, ashtu edhe nga ana e brendshme, duke qenë të kënaqur me gjykimin e tij dhe t’i nënshtrohemi atij, për arsye se nëqoftëse ne e mësojmë dhe bindemi se ai është i Dërguar nga Allahu ‘Azze ue Xhel-le, atëherë do të mësojmë dhe do të bindemi gjithashtu se me të vërtetë urdhërimi i tij, ndalimi i tij dhe i gjithë Sheriati i tij është ajo që ka përcjellë, është ajo që ka urdhëruar dhe ka ndaluar Allahu dhe Sheriati i Tij. Prandaj ka thënë i Lartësuari:

مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ تَوَلَّى فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

“Kush i bindet të Dërguarit, në të vërtetë i është bindur Allahut; ndërsa kush largohet, atëherë Ne s’te kemi dërguar ty (o Muhamed) si rojtar të tyre.”⁴¹

Dhe ka thënë i Lartësuari:

⁴⁰ Transmetuar nga Bukhari (n.15) dhe Muslimi (n.44).

⁴¹ En-Nisa`, 80.

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٦﴾

“Thuaj (o Muhamed): Nëse e doni Allahun, atëherë më ndiqni mua që t’ju dojë Allahu dhe t’ju falë gjynahet tuaja; dhe Allahu është Falës i Madh e Mëshirëplotë.”⁴²

Dhe ka thënë i Lartësuar:

وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا

“Dhe ç’ka t’ju japë i Dërguari merreni, e ç’ka t’ju ndalojë largojuni asaj.”⁴³

Dhe ka thënë i Lartësuar:

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّى يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

“Jo, për Zotin tënd, ata nuk do të jenë besimtarë të vërtetë, derisa të të marrin ty për gjyqtar për kundërshtitë mes tyre; e pastaj, të mos ndiejnë kurrfarë dyshimi ndaj gjykimit tënd dhe të të nënshtrohen ty plotësisht.”⁴⁴

Pra, bindja ndaj të Dërguarit (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) është bindje ndaj Allahut, dhe mosbindja ndaj tij është mosbindje ndaj Allahut; pasimi i tij është pasim i asaj që do dhe kënaqet Allahu, është prej veprave që sjellin faljen dhe mëshirën e Tij; gjykimi i tij është gjykim me atë që ka zbritur Allahu; dhe të urresh gjykimin e tij do të thotë të urresh gjykimin e Allahut ‘Azze ue Xhel-le; dhe ai urdhëron veçse atë që ka urdhëruar Allahu dhe ndalon veçse atë që ka ndaluar Allahu; ai nuk nxjerr ndonjë ligj nga vetja përveç se atë që e ka urdhëruar Allahu ta përcjellë prej Tij dhe nuk jep ndonjë gjykim përveç se atë që ka dashur Allahu ‘Azze ue Xhel-le. Prandaj ka thënë i Lartësuar:

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنَّ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ

⁴² Aali-‘Imran, 31.

⁴³ El-Hashr, 7.

⁴⁴ En-Nisa`, 65.

“Nëse ata kthejnë kurrizin, atëherë dije se Ne nuk të kemi dërguar ty (o Muhamed) si rojë për ata. Detyra jote është vetëm që të kumtosh.”⁴⁵

Dhe ka thënë i Lartësuari:

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

“Bindjuni Allahut dhe bindjuni të Dërguarit dhe kini kujdes! Nëse ju largoheni, atëherë dijeni se në të vërtetë detyra e të Dërguarit Tonë është vetëm që të përcjellë qartë (Mesazhin e Allahut).”⁴⁶

Dhe ka thënë i Lartësuari:

أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِنْ تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٩٣﴾

“Bindjuni Allahut dhe bindjuni të Dërguarit! Por nëse ju refuzoni, atëherë ai është përgjegjës vetëm për detyrën që i është ngarkuar dhe ju për atë detyrën që ju është ngarkuar juve. Në qoftë se i bindeni atij, do të jeni në udhëzim të drejtë. Dhe detyra e të Dërguarit është vetëm të shpallë (Mesazhin e Allahut) në mënyrë të qartë.”⁴⁷

Dhe ka thënë i Lartësuari:

قُلْ إِنِّي لَنْ يُخَيِّرَنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٩٤﴾ إِلَّا بَلَاغًا مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَةً ۚ وَمَنْ يَعَصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا أَبَدًا ﴿٩٥﴾

⁴⁵ Esh-Shuura, 48.

⁴⁶ El-Ma`ideh, 92.

⁴⁷ En-Nur, 54.

“Thuaj: Unë kam për detyrë veç t’ju përcjell atë që më vjen nga Allahu dhe mesazhet e Tij. Atë që s’dëgjon Allahun dhe të Dërguarin e Tij, e pret zjarri i Xhehenemit, në të cilin do të mbetet përgjithmonë.”⁴⁸

Dhe ka thënë i Lartësuar:

يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ ۚ وَاللَّهُ
يَعْصُمُكَ مِنَ النَّاسِ ۚ

“O i Dërguar! Kumtoje atë që të është shpallur nga Zoti yt! Në qoftë se nuk e bën këtë, atëherë nuk e ke përcjellë Mesazhin e Tij; Allahu të ruan ty prej njerëzve.”⁴⁹

Dhe ai (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*) është rob i cili nuk bën të adhurohet dhe i dërguar që nuk bën të përgënjeshtrohet, porse atij duhet bindur dhe duhet të pasohet, prandaj ne dëshmojmë se ai është rob i Allahut dhe i Dërguari i Tij, e nderoi Allahu me ‘Ubudijeh⁵⁰ dhe e lavdëroi atë duke e cilësuar me atë gradë në pozitë më të nderuara. Dhe ka thënë i Lartësuar:

⁴⁸ El-Xhinn, 23.

⁴⁹ El-Ma`ideh, 67.

⁵⁰ **Shënim i përkthyesit:** Ka thënë Shejkh ‘Abdul-‘Aziz Ibn ‘Abdullah er-Raxhihi në shpjegimin e fjalës “Ubudijeh”: “Kjo është një shkallë e ibadetit tek Allahu, që është gjëja më dashur tek Allahu dhe me të cilën Ai kënaqet më së shumti; dhe përderisa ibadeti është gjëja më e dashur tek Allahu dhe me të cilën Ai kënaqet më së shumti, atëherë ajo shkalla më e lartë, është shkalla më e lartë për ty o ti njeri, o ti krijesë, që ti të jesh rob i Allahut dhe të realizosh ‘Ubudijen për Allahun. Dhe nëse realizohet ‘Ubudija për Allahun, atëherë ty do të të dojë Allahu dhe do të jetë i kënaqur me ty. Dhe njerëzit që më së shumti e kanë realizuar ‘Ubudijen janë të Dërguarit (*‘alejhimus-salatu ues-selam*), dhe njerëzit me ‘Ubudijen më të përsosur janë Pesë Pejgamberët me vendosmërinë më të madhe (*‘Uulil-‘Azim*): Nuhu, Ibrahim, Musai, ‘Ijsa dhe Pejgamberi jonë Muhamed (*‘alejhi ue alejhim afdalus-salati ues-selam*). Dhe mes pesë Pejgamberëve me vendosmërinë më të madhe dy janë ata që e kanë përsosur më së shumti ibadetin, dy të dashurit e Allahut, Ibrahim dhe Muhamedi (*‘alejhimus-salatu ues-selam*); dhe nga dy të dashurit e Allahut, ai që e ka përsosur më së shumti ibadetin është Pejgamberi jonë, Muhamedi (*‘alejhis-salatu ues-selam*). Dhe me këtë bëhet e qartë se njeriu që e përsosi më së shumti ‘Ubudijen është Pejgamberi jonë (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*), e pas tij vjen Ibrahim, el-Khalil (*‘alejhis-salatu ues-selam*), e pas tij vjen Musa (*‘alejhis-salatu ues-selam*), e pastaj vjen pjesa tjetër e Pejgamberëve me vendosmërinë më të madhe (*Uulil-‘Azim*), e pastaj vjen pjesa tjetër e të Dërguarve, pastaj pjesa tjetër e Pejgamberëve, pastaj njerëzit e mirë nga

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا

“I lavdëruar është Ai që e mbarti robin e Tij natën.”⁵¹

Dhe ka thënë i Lartësuar:

فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ﴿١٠﴾

“Ai i shpalli robit të Tij atë që i shpalli.”⁵²

Dhe ka thënë:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَىٰ عَبْدِهِ الْكِتَابَ

“Lavdia i takon Allahut, i Cili i shpalli robit të Vet Librin.”⁵³

Dhe ka thënë i Lartësuar:

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ

“Nëse ju dyshoni në atë që ia kemi zbritur robit Tonë, atëherë hartoni një sure të ngjashme me të.”⁵⁴

Si dhe mjaft ajete të tjera.

Siddikunët (robërit besnikë të Allahut), pastaj Shehidët (Dëshmorët e Islamit), pastaj Salihunët (njerëzit e devotshëm). Njerëzit e këtyre katër gradave janë ata që e përsosën më së shumti ‘Ubudijen: 1 – Pejgamberët; 2 – Salihunët; 3 – Shehidët; 4 – Siddikunët. Dhe ai që e përsosi më së shumti ‘Ubudijen nga Siddikunët është Ebu Bekr es-Siddijk (radij-Allahu ‘anhu), e pas tij vijnë Besimtarët e tjerë; dhe në krye të tyre qëndrojnë Ulematë dhe Imamët e drejtë.” [Sherh el-‘Ubudijeh li-Shejkhil-Islam Ibn Tejmijeh, fq. 8-9, bot. Daar el-Fadijleh, 2000]

⁵¹ El-Isra`, 1.

⁵² En-Nexhm, 10.

⁵³ El-Kehf, 1.

⁵⁴ El-Bekareh, 23.

Dhe ka dëshmuar i Lartësuari që ai është i Dërguar dhe ka thënë:

وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ

“Me të vërtetë Allahu e di që ti padyshim je i Dërguari i Tij.”⁵⁵

Dhe ka thënë i Lartësuari:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

“Muhamedi është i Dërguari i Allahut.”⁵⁶

Dhe ka thënë i Lartësuari:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ

“Dhe Muhamedi është veçse i Dërguar; e me të vërtetë para tij ka patur edhe të Dërguar të tjerë.”⁵⁷

Dhe ka thënë i Lartësuari:

رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً ﴿٦٧﴾

“Një i dërguar nga Allahu, i cili u lexon Fletë të pastra.”⁵⁸

Dhe Allahu nuk shpëton askënd nga Dënimi i Tij dhe nuk mëshiron askënd tjetër, përveç atij që e ndoqi, e besoi, e përkrahu, e ndihmoi dhe pasoi Dritën me të cilën ai u dërgua.

Ka thënë i Lartësuari:

⁵⁵ El-Munafikun, 1.

⁵⁶ El-Fet`h, 29.

⁵⁷ Aali-‘Imran, 144.

⁵⁸ El-Bejjineh, 2.

عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ^ط وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ^ج فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي
يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَهُلْ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَتُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ^ع فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ^ص أُولَئِكَ هُمْ
الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

“Unë godas me dënimin Tim kë të dua, ndërsa mëshira Ime përfshin çdo gjë. Atë do t’ua jap atyre që ruhen nga gjynahet e japin Zekatin, atyre që u besojnë shpalljeve Tona dhe atyre që ndjekin të Dërguarin Tonë, Pejgamberin që nuk di shkrim e lexim, të cilin ata do ta gjejnë të shënuar në shkrimet e tyre, në Teurat dhe Inxhil. Ai do t’i urdhërojë ata të bëjnë vepra të mira dhe do t’i ndalojë nga të këqijat; do t’ua lejojë të mirat e do t’ua ndalojë të këqijat, duke i liruar nga barrët e rënda dhe vështirësitë që kanë pasur. Prandaj, ata që do ta besojnë, përkrahin dhe nderojnë atë, duke ndjekur dritën që është zbritur me të, pikërisht ata janë të fituarit.”⁵⁹

Dhe ne dëshmojmë se Mesazhi i tij është gjithëpërfshirës, për të gjithë njerëzimin, qofshin xhinët apo njerëzit. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

قُلْ يَتَايَاهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ^ط لَا
إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي^ط وَيُمِيتُ^ط فَءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَاتِهِ^ط وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

“Thuaj (o Muhamed): O njerëz, unë jam i Dërguari i Allahut për të gjithë ju, i Atij që i përket sundimi i qiejve dhe i Tokës. Nuk ka të adhuruar tjetër me të drejtë veç Atij; Ai jep jetë dhe vdekje, prandaj besoni në Allahun dhe në të

⁵⁹ El-A’raf, 156-157.

Dërguarin e Tij, Profetin që nuk di shkrim e lexim e që beson në Allahun dhe Fjalët e Tij! Shkoni pas Tij, që të jeni në rrugën e drejtë!”⁶⁰

Dhe ka ardhur në Sahih nga Ebij Hurejrah (radij-Allahu ‘anhu), nga Pejgamberi (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem), se ai ka thënë:

و الذي نفس محمد بيده، لا يسمع أحد من هذه الأمة، يهودي ولا نصراني، ثم يموت ولم يؤمن بالذي أرسلت به، إلا كان من أصحاب النار.

“Pasha Atë në Dorën e të Cilit është shpirti i Muhamedit, çdo njeri që dëgjon për mua nga ky Umet, qoftë Çifut e qoftë Kristian, e pastaj vdes pa besuar në Mesazhin me të cilin u dërgova unë, ai do të jetë prej banorëve të Zjarrit.”⁶¹

Dhe me të vërtetë Allahu ‘Azze ue Xhel-le ka marrë besën e Pejgamberëve që ata ta besojnë Atë dhe të thërrasin tek Ai; dhe ka thënë i Lartësuari:

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْتُكُمْ مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِءَ وَلَتَنْصُرُنَّهُ^{٦٢} قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي^{٦٣} قَالُوا^{٦٤} أَقْرَرْنَا^{٦٥} قَالَ فَاشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٦٦﴾

“Kujto kur Allahu mori besëlidhjen nga profetët (dhe u tha): “Çfarëdo që t’ju jap prej Librit dhe urtësisë, kur t’ju vijë një i Dërguar, vërtetues i asaj që ju është dhënë, pa dyshim që duhet ta besoni dhe ta ndihmoni atë! A e pranoni këtë dhe barrën që po ju ngarkoj?” Ata u përgjigjën: “E pranojmë”. (Allahu) u tha: “Bëhuni dëshmitarë, se edhe Unë bashkë me ju jam dëshmitar.””⁶²

⁶⁰ El-A’raf, 158.

Shënim i përkthyesit: Ka thënë Sheukani rahimehullah: “Pasi që u përmendën më përpara cilësitë e të Dërguarit të Allahut (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem), të shkruajtura në Teurat dhe në Inxhil, Allahu i Përsosur nga çdo e metë e urdhëroi atë që të thotë këto fjalë të cilat janë gjithëpërfshirëse për të gjithë njerëzimin, jo ashtu siç ishin të Dërguarit e tjerë (‘alejhimus-selam), ngase ata dërgoheshin vetëm për popujt e tyre.” Dhe thotë më tej: “Fjalja “Nuk ka të adhuroar tjetër me të drejtë veç Atij”... ngase Ai që posedon Qiejt dhe Tokën dhe gjithçka që ndodhet midis tyre është i Adhuruari i vërtetë; po kështu, Ai i Cili jep jetë dhe e merr atë është Ai i Cili meriton të veçohet me Rububije dhe t’i mohohet çdo ortak.” [Fet`hul-Kadiir, vëll.2/fq.326-327]

⁶¹ Sahih Muslim (n.153).

⁶² Aali-‘Imran, 81.

Dhe ne dëshmojmë se kushdo që punon në kundërshtim me atë që u dërgua ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem), atij nuk i pranohet ajo punë as sa një grimcë, çfarëdo lloj pune që të ketë bërë, ngase ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) u dërgua me Fenë Islame, dhe Allahu i Lartësuar thotë:

وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴿٨٥﴾

“Dhe kush kërkon fe tjetër pos Islamit, atëherë atij kurrë s’do t’i pranohet ajo fe dhe në Botën Tjetër ai do të jetë prej të humburve.”⁶³

Dhe ka ardhur tek dy Sahihët, nga hadithi i A’ishes (radij-Allahu ‘anha) e cila ka thënë: Ka thënë i Dërguari i Allahut (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem):

من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد.

“Kush shpik në këtë çështjen tonë diçka që nuk i përket asaj, ajo është e refuzuar.”⁶⁴

Kurse në transmetimin e Muslimit:

من عمل عملا ليس عليه أمرنا فهو رد.

“Kush bën një vepër që nuk është në përputhje me çështjen tonë, ajo është e refuzuar.”⁶⁵

Dhe ne dëshmojmë se Allahu ‘Azze ue Xhel-le nuk ia mori shpirtin atij derisa Ai e plotësoi Fenë nëpërmjet atij (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem), dhe ai e përcolli qartazi të gjithë Mesazhin me të cilin u dërgua; ai nuk la mirësi pa ia treguar Umetit të tij dhe pa i udhëzuar drejt saj, dhe nuk la gjë të keqe pa e paralajmëruar Umetin dhe pa e ndaluar nga ajo; dhe ai i la ata në rrugë të bardhë, nata e së cilës është po aq e qartë sikurse dita e saj, askush nuk devijon nga ajo përveç se ai që është i shkatërruar. Dhe Allahu ‘Azze ue Xhel-le i ka shpallur atij në Haxhin e Lamtumirës, i cili ishte tubimi i tij i fundit me njerëzit:

⁶³ Aali-‘Imran, 85.

⁶⁴ Sahih el-Bukharij (n.2697).

⁶⁵ Sahih Muslim (n.1718).

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا

“Sot jua përsosa Fenë tuaj, e plotësova dhuntinë Time ndaj jush dhe zgjodha që Islami të jetë feja juaj.”⁶⁶

Dhe atje mbajti hytbe për atë turmë të madhe njerëzish dhe tha:

ألا هل بلغت؟

“A e përcolla Mesazhin?”

Dhe ata thanë: “Po.”

Pastaj ai tha:

اللهم اشهد!

“O Allah dëshmo!”

E tha tre herë duke ngritur gishtin e tij kah qielli dhe pastaj e drejtonte kah njerëzit, “O Allah dëshmo...” Hadithi gjendet tek dy Sahihët.

Dhe ne dëshmojmë se ai është Vula e Pejgamberëve dhe nuk ka pejgamber tjetër pas tij. Dhe kushdo që pretendon pejgamberinë pas tij është gënjeshtar; dhe kush e beson atë (që pretendon pejgamberinë pas Muhamedit) është kafir (mosbesimtar). Ka thënë Allahu i Lartësuar:

مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ

“Muhamedi nuk është babai i askujt prej burrave tuaj, por është i Dërguari i Allahut dhe Vula e Pejgamberëve.”⁶⁷

Dhe ka ardhur në hadithin e Dexhalit tek dy Sahihët etj, si ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) ka thënë:

وإنه يزعم أنه نبي، وأنا خاتم النبيين، ولا نبي بعدي.

⁶⁶ El-Ma`ideh, 3.

⁶⁷ El-Ahzab, 40.

“Dhe ai do të pretendojë se është peygamber, porse unë jam Vula e Pejgamberëve dhe nuk ka peygamber pas meje.”

Dhe ka ardhur gjithashtu në Sunen nga hadithi i Thubanit (*radij-Allahu ‘anhu*):

وإنه يكون بعدي كذابون ثلاثون كلهم يزعم أنه نبي،
و أنا خاتم النبيين و لا نبي بعدي.

“Vërtet, mbas meje do të ketë tridhjetë gënjeshtarë; të gjithë ata do të pretendojnë se janë peygamberë, porse unë jam Vula e Pejgamberëve dhe s’ka peygamber pas meje.”

Dhe ai (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*) është Vula e Pejgamberëve dhe zotëria i të gjithë bijve të Ademit dhe i të gjithë Pejgamberëve dhe të Dërguarve. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ^ط وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ^ج

“Nga këta të dërguar, disa prej tyre i ngritëm mbi të tjerët. Disave Allahu u foli drejtpërdrejt, kurse të tjerë i ngriti në shkallë të larta.”⁶⁸

Kanë thënë dijetarët e tefsirit: “**kurse të tjerë i ngriti në shkallë të larta**” – ai është Muhamedi (*sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem*).

Dhe në hadithin e gjatë të Shefatit (Ndërmjetësimit) ka ardhur:

أنا سيد ولد آدم و لا فخر.

“Unë jam zotëria e bijve të Ademit dhe kjo nuk është mburrje.”

Dhe besojmë mrekullitë e mbinatyrëshme që erdhën nga Allahu nëpërmjet duarve të tij, nga të cilat më e madhja është Kur'ani Madhështor, të cilit:

لَا يَأْتِيهِ الْبَطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ^ط تَنْزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٥٦﴾

⁶⁸ El-Bekareh, 253.

“Nuk mund t’i afrohet e pavërteta nga asnjëra anë. Kjo është shpallje prej të Urtit e të Lavdishmit.”⁶⁹

Dhe ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) ka thënë për të:

إني تارك فيكم ما إن تمسكتم به لن تضلوا، كتاب الله...

“Vërtet, unë ju kam lënë dy gjëra, nëse kapeni fort mbas tyre nuk do të devijoni: Libri i Allahut...” Hadithi është Sahih.

Dhe besojmë në nderimet që do t’i japë Allahu në Ahiret, më i madhi nga të cilat është Grada e Lavdishme. Ka thënë Allahu i Lartësuar:

عَسَىٰ أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾

“Me të vërtetë Zoti yt do të të vendosë ty në një Gradë të Lavdishme.”⁷⁰

Dhe ai (sal-lAllahu ‘alejhi ue sel-lem) ka thënë:

أنا أول شافع و أول مشفع.

“Unë jam i pari që do të ndërmjetësojë dhe i pari të cilit do t’i pranohet ndërmjetësimi.”⁷¹

و أول من يقرع باب الجنة...

“Dhe i pari që do të trokasë në portën e Xhenetit.”⁷²

Si dhe nderime të tjera për të, të cilat nuk mund të llogariten.

⁶⁹ Fussilet, 42.

⁷⁰ El-Isra`, 79.

Shënim i përkthyesi: Ka thënë Imam el-Begauij rahimehullah: “Grada e lavdishme është grada e ndërmjetësimit për Umetin, ngase ai do të lavdërohet për të nga të mëherëshmit dhe nga të mëvonshmit.” [Tefsir el-Begauij, vëll.2/fq.704]

⁷¹ Transmetuar nga Muslimi në Sahihun e tij, Ebu Davudi dhe Ibn Maxheh në Sunenet e tij, Imam Ahmedi në Musnedin e tij, etj.

⁷² Transmetuar nga Muslimi.

Argumentet nga Kur'ani dhe Suneti rreth kërkesave të Dy Dëshmimeve dhe kushteve të tyre janë të shumta e s'mund të llogariten. Ne u mjaftuam shkurtimisht për çdo çështje duke përmendur argument nga Kur'ani dhe Suneti pasi ato janë veçse një pjesë e vogël nga tërësia e argumenteve të tyre, një grimcë nga ajo tërësi e madhe, një pikëz uji nga deti. Dhe në to in shae Allah ka mjaftueshmëri për atë që Allahu do ta nxjerrë nga errësira në dritë. Dhe suktesi im është vetëm nga Allahu, Atij i jam mbështetur dhe te Ai kthehem. Dhe s'ka fuqi e ndryshim përveç se nga Allahu i Lartësuar e i Madhërishëm.

Qofshin lavdërimet dhe bekimet e Allahut mbi Muhamedin, si dhe mbi Familjen dhe Shokët e tij.

Përktheu: Alban Malaj
'Auali, Mekkeh
9 Rabi' Euel 1433 Hixhrij/1 Shkurt 2012